

Nieuwe boeken voor vogelvrienden

Schreiadler und Schelladler

Na de *buizerd* (nr. 185, door Manfred Melde), *havik en sperwer* (nr. 158, door Volkhard Kramer), de *zwarte wouw* (nr. 100, door Dr. Wolfgang Makatsch), de *wespendief* (nr. 151, door Hans Münch), de *torenvalk* (nr. 116, door Dr. Rud. Piechocki) en de *zeearend* (nr. 221, door Wolfgang Fischer), hebben nu ook de *schreeuwend* en *bastaardarend* hun monografie gekregen in de voortreffelijke Neue Brehm-Bücherei. Twee soorten die, volgens de vierde druk van Mr. Kists bewerking van de „Fieldguide” resp. 12 en 13 keer in Nederland zijn gesignaleerd. Veel kans, deze imposante roofvogels voor de kijker te krijgen heeft de Nederlandse veldornitholoog derhalve niet.

Dat neemt niet weg, dat het alleszins de moeite waard is kennis te nemen van Dr. Victor Wendlands voortreffelijke boekje over deze soorten. Vooral ook, omdat het Dr. Wendland mogelijk was daarin veel litteratuur uit Oost-Europa te verwerken, die wegens taalmoelijkheden voor ons veelal ontoegankelijk is.

Aan het slot vermeldt Wendland dat hij ten noorden van Berlijn in de jaren 1946—1952 kon vaststellen, dat de *schreeuwend* op vele plaatsen kwam broeden, waar hij al enige tientallen jaren verdwenen was. Hij meent dat dit het gevolg is geweest van het achterwege blijven van afschot, doordat men niet over vuurwapens beschikte. Naar zijn mening wordt de stand van deze soort voornamelijk bepaald door het ingrijpen van de mens. Hoe verontrustend dit kan zijn blijkt uit een geciteerde mededeling van Josef Sladek, die melding maakt van het schieten van zes *schreeuwend* in een klein gebied in Slowakije in 1956. Trouwens, ook in Duitsland blijken de roofvogels (ondanks bescherming op papier) allerminst veilig te zijn. Immers, Wendland zelf stelde in 1951 vast dat één *havik*-, zes *buizerd*-, *wespendief*- en twee *schreeuwend*-broedsels werden vernield door duivenhouders, die er bovendien oorzaak van zijn, dat in zijn gebied vrijwel geen *slechtvalk*broedsel groot komt.

K. Z.

Dr. Victor Wendland: Schreiadler und Schelladler. Die Neue Brehm-Bücherei, Nr. 236. A. Ziemsen Verlag, Wittenberg-Lutherstadt 1959. Met 27 ill. en 2 kaartjes. Prijs 3.75 DM.

VII Bulletin C. I. P. O.

De Internationale Commissie voor Vogelbescherming, in de wandeling meestal aangeduid met de beginletters van de Franse naam (C.I.P.O.) is een organisatie die weinig aan de weg timmert. De werkzaamheden bestaan voornamelijk uit het verzamelen van documentatie omtrent vogelbescherming en het voorbereiden van wettelijke beschermingsmaatregelen, waarmee reeds opmerkelijke successen zijn geboekt.

Het is prettig, daar zo nu en dan eens iets over te vernemen in de bulletins, die overigens met grote tussenruimte verschijnen. Immers, het zojuist van de pers gekomen ex. draagt het jaartal 1958, het vorige werd in 1952 gepubliceerd.

Door die lange tussenruimten worden we in zo'n bulletin min of meer overstelpt met gegevens, die

een wat volledige bespreking onmogelijk maken. Wij willen dan ook ditmaal volstaan met de vermelding van de verschijning van dit zevende bulletin, dat verslagen bevat van de conferenties te Bologna (1952), Scans (1954), Beetsterzwaag (1956), Bulawayo (1957) en enkele regels over de conferentie van Helsinki in 1958. Er zijn voorts o.a. interessante bijdragen over de instelling van reservaten op de trekroutes, het meeuwenprobleem, de achteruitgang van de *oievaar*, vogels die gevaar lopen uit te sterven en tenslotte verslagen van de nationale secties. Wij willen het bij deze opsomming laten met het voornemen, in de toekomst op interessante onderdelen van het bulletin terug te komen. De teksten zijn in het Engels, met samenvattingen in het Duits, Frans en Spaans. In de Duitse samenvatting van het artikel van Dr. M. F. Mörzer Bruyns over het *silvermeeuwenprobleem* in Nederland staat ten onrechte vermeld, dat naar een aantal van 10.000 paren per kolonie wordt gestreefd.

K. Z.

VII Bulletin of the International Committee for Bird Preservation, 1958. 250 pag., met 16 platen en 6 kaartjes. Prijs f 7.50 (te bestellen door overschrijving van dit bedrag op postrekening 50 768 van de Indu. Disc. Mij. N.V. te Amsterdam, ten behoeve van rekening G.Q.-Cipo).

Veldgids voor vogels

Richard Fitters „Pocket Guide to British Birds” zou een van de beste Europese vogelboekjes zijn, als hij zich niet had laten verleiden tot een rangschikking der vogels volgens de grootte. Want als die grootte dan bovendien nog uitsluitend wordt bepaald door de lengte van snavelpunt tot staartpunt, resulteert een wonderlijke volgorde, die het determineren eerder bemoeilijkt dan bevordert. De „Fontana Bird Guide” die Fitter vervolgens maakte is een uittreksel uit de genoemde „Pocket Guide”, met dezelfde bezwaren. Van deze „Fontana Bird Guide” nu heeft M. J. Tekke een Nederlandse bewerking gemaakt, behoorlijk aangevuld met Nederlandse soorten, die in de Britse uitgave ontbreken, maar nog altijd mank gaand aan het euvel van een rangschikking, die aanzienlijk kunstmatiger is dan de wetenschappelijke. Natuurlijk heeft Tekke er een goed stuk werk van gemaakt, al is het jammer, dat b.v. de *steltkluut* wel wordt afgebeeld (Pl. XVI), maar zelfs in het register niet vermeld wordt.

Dat komt waarschijnlijk, doordat de platen weer zijn ontleend aan de Pocket Guide”, en niet aan de „Fontana Guide”. Voor de soorten die Tekke toevoegde maakte A. M. van den Oord een aantal tekeningen die, zelfs al zijn ze niet allemaal zo onbeholpen als het prentje van de *pestvogel*, toch wel heel ongunstig afsteken bij de merendeels voortreffelijke tekeningetjes en grote platen van R. A. Richardson.

Wat allemaal niet wegneemt dat we, dank zij Tekke, alweer een goedkoop en betrouwbaar boekje hebben, dat beginnende vogelliefhebbers op weg kan helpen.

K. Z.

R. S. R. Fitter en R. A. Richardson: Veldgids voor vogels. Voor Nederland vertaald en bewerkt door M. J. Tekke, W. de Haan, Zeist 1959. Phoenix Pocket no. 19. Prijs f 2.75.